

OMŠENSKÉ

noviny

Vydáva obec Omšenie

ROČNÍK XXI.

ČÍSLO 2

júl 2015

Cena 0,10 Eur

Vydavateľ periodickej tlače Omšenské noviny (ďalej len PT) týmto v súlade s § 6 ods. 3 tlačového zákona oznamuje, že vlastníkom PT k 31.12.2014 bola obec Omšenie

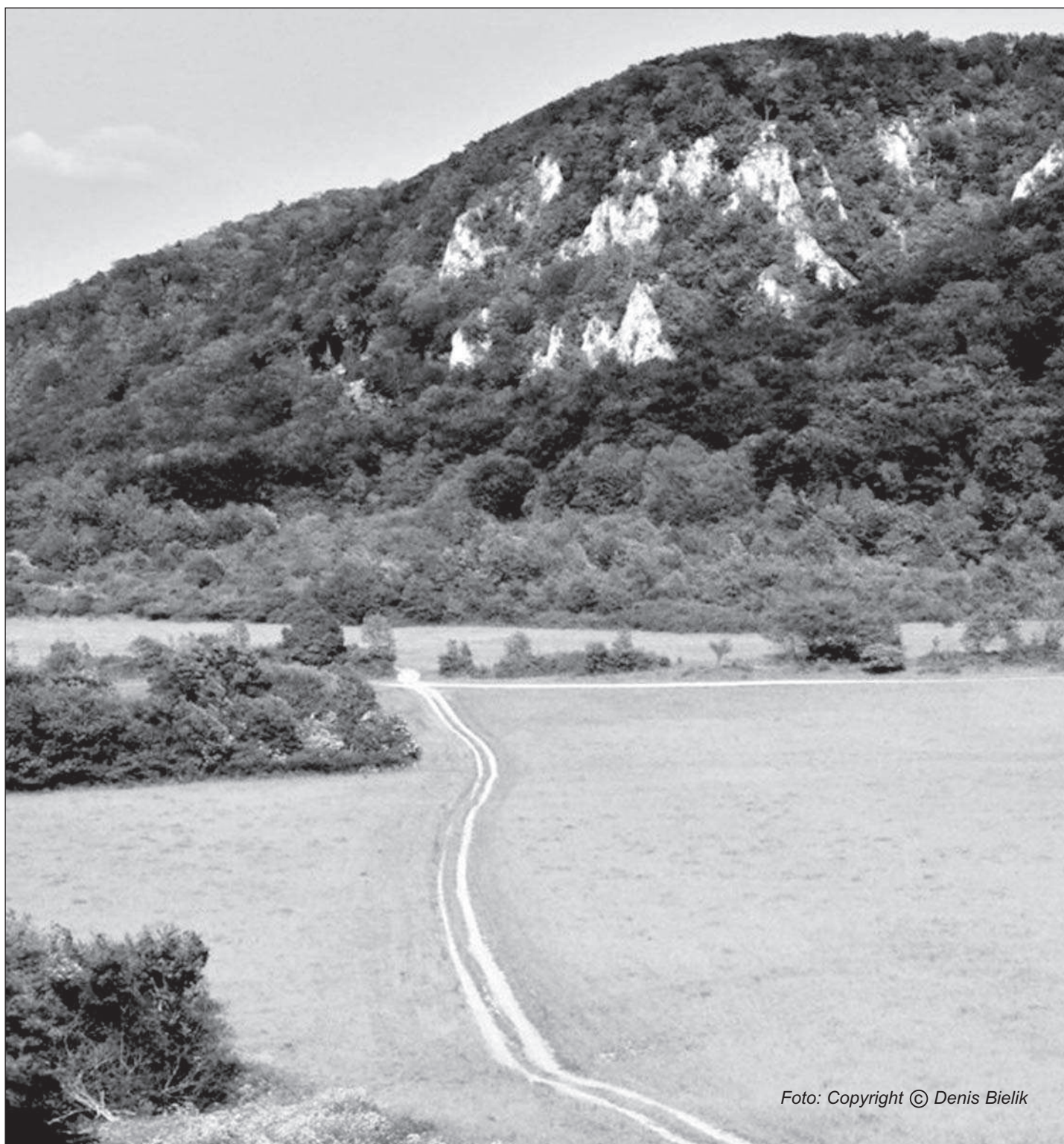

Foto: Copyright © Denis Bielik

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA OBCE OMŠENIE

Na zasadnutí OcZ dňa 15.5.2015 Obecné zastupiteľstvo obce Omšenie

schválilo

- zámer na usporiadanie vlastníckych práv k pozemku - parcela registra EKN č. 1643/1 o výmere 2058 m² - prevod do vlastníctva obce Omšenie,
- zámer odkúpenia pozemku - parcela registra CKN č. 93/1 vo výmere 3952 m², druh pozemku záhrady, zapísaný na LV č. 2177 od Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Omšenie

poverilo starostu obce jednať vo veci odkúpenia pozemku - parcela registra CKN č. 93/1 vo výmere 3952 m², druh pozemku záhrada, so zástupcami Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Omšenie

schválilo zámer odkúpenia pozemku - parcela registra CKN č. 1536 vo výmere 189 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a domu s.č. 39 a

poverilo starostu obce jednať vo veci odkúpenia pozemku - parcela registra CKN č. 1536 vo výmere 189 m², druh

pozemku zastavané plochy a nádvoria a domu s.č. 39 od vlastníka Ing. Branislava Dorušinca, Omšenie č. 172

schválilo

- zámer majetkovo-právneho usporiadania časti miestnej komunikácie na Doline,
- účtovnú závierku Laštek s.r.o., Omšenie 330 za rok 2014,
- rozpočtové opatrenie č. 4/2015

zrušilo Uznesenie č. 59 zo zasadnutia OcZ dňa 5.3.2015, v ktorom schválilo vyhlásenie dobrovoľnej zbierky na rozvoj a zachovanie ľudových tradícií

neschválilo predloženú zmluvu s firmou EcoLed Solutions a.s., Zámocká 20, 811 01 Bratislava

poverilo starostu obce opätovne zvolať rokovanie s firmou EcoLed Solutions a poslancami OcZ k sporným bodom zmluvy

Na zasadnutí OcZ dňa 12.6.2015 Obecné zastupiteľstvo obce Omšenie

zobralo na vedomie

- odborné stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu
- správu hlavného kontrolóra obce Omšenie o vykonaných kontrolách

schválilo

- záverečný účet obce Omšenie za rok 2014 a celoročné hospodárenie bez výhrad,
- financovanie schodku rozpočtu vo výške 26 372 Eur,
- predloženú Koncesnú zmluvu o poskytnutí služieb modernizácie a údržby siete verejného osvetlenia a zabezpečenia prevádzky verejného osvetlenia obce Omšenie firmou EcoLed Solutions a.s., Zámocká 20, 811 01 Bratislava,
- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Omšenie na 2. polrok 2015,
- rozšírenie rozsahu práce hlavného kontrolóra v súlade s novou legislatívou zákona č. 307/2014 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a určilo hlavného kontrolóra obce Omšenie za zodpovednú osobu, ktorá bude plniť úlohy v procese podávania, preverovania a evidovania podnetov, ako aj oznamovania výsledkov ich preverenia,
- plat starostu s účinnosťou od 1. 7. 2015 vo výške 2 294,- Eur,
- zásady podávania, preverovania a evidovania podnetov podávaných v zmysle zákona č. 307/2014 Z.z.,
- odkúpenie pozemku - parcela registra CKN č. 1536 vo výmere 189 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a domu s.č. 39 a zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 5 na nákup vyššie uvedenej nehnuteľnosti vo výške 3 000,- Eur,
- povolené prekročenie a viazanie výdavkov na výrobu zákazových tabúľ a zakúpenie fotopascí o sumu 1 500,- Eur,

- povolené prekročenie a viazanie výdavkov na nákup odvodňovacích korýtok, stavebného materiálu o sumu 1 000,- Eur,
- povolené prekročenie a viazanie výdavkov na výrobu kovových mreží - protipovodňové opatrenie o sumu 1 000,- Eur,
- povolené prekročenie a viazanie výdavkov na nákup materiálu - odvodnenie miestnej komunikácie pri ihrisku o sumu 1 000,- Eur,
- presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu o sumu 554,- Eur na nákup materiálu na kanalizáciu v areáli požiarnej zbrojnice,
- prerokovalo a schválilo predĺženie platnosti spoločného programu rozvoja obcí a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie obce (mesta) - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2007-2013 za Regionálne združenie obcí Teplička až do spracovania a schválenia nového Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre roky 2014-2020,
- schválilo žiadosť Základnej školy s materskou školou Omšenie o rozšírenie rannej prevádzky školského klubu detí od počtu žiakov 8 - s účinnosťou od 2.9.2015

poverilo

- komisiu výstavby, územného plánovania, životného prostredia prešetrením žiadosti Michala Galiovského bytom Omšenie č. 78, žiadosti Vladimíra Ilavského bytom Omšenie č. 186, žiadosti neznámeho občana na osádzanie obrubníkov pred domom s.č. 589,
- komisiu výstavby, územného plánovania, životného prostredia a komisiu na prešetrovanie a vybavovanie sťažností prešetriť žiadosť Jaroslava Dorušinca, bytom Omšenie č. 299

Vážení spoluobčania!

Na úvod mi dovoľte, aby som Vás čo najsrdečnejšie pozdravil a poprial Vám všetko najlepšie. Ani sme sa nenazdali a máme tu mesiac júl: uplynulo teda šesť mesiacov môjho pôsobenia vo funkcii starostu obce. Pri tejto príležitosti by som Vás rád v stručnosti informoval, čo sa za tento časový úsek v našej obci udialo. Pre mňa ako nového starostu to nebolo práve jednoduché obdobie. Vyžadovalo si nielen moju neustálu pozornosť a sústredenosť, ale aj vysoké pracovné nasadenie, spojené s množstvom rôznych pracovných povinností, stretnutí a školení. Bolo zamerané predovšetkým na úspešné dokončenie plánovaných a rozpracovaných projektov z minulého volebného obdobia, ale aj na činnosti zamerané na riadny chod a výkon miestnej samosprávy. Pri rozpracovaných projektoch sa jednalo o internetizáciu časti (centra) obce, dokončenie rekonštrukcie športovej haly, dokončenie rekonštrukcie priestorov budovy športového areálu, rekonštrukciu miestnych komunikácií pri Baskade, nad kostolom (u Dvorských) a od Marčekov smerom k novej bytovke s č. 705. Napriek určitým časovým posunom zo strany dodávateľských spoločností sa podarilo uvedené projekty v stanovenom časovom termíne dokončiť.

Pozornosť vedenia obce sa sústredila aj na otázku zamestnanosti našich občanov. V spolupráci s úradom práce v Trenčíne sa podarilo na dobu určitú zamestnať cez obecný úrad všetkých 15 uchádzačov o prácu. Riešené boli rôzne podnety a požiadavky občanov, týkajúce sa najmä protipovodňových opatrení v najviac postihnutých častiach obce. V spolupráci s členmi stavebnej komisie boli navrhnuté a vykonané opatrenia, ktoré by mali v budúcnosti podstatne znížiť

negatívny účinok a následky privalových dažďov v postihnutých oblastiach. V katastrálnej časti obce na Hurtovskej bola predĺžená a prehĺbená výkopová ryha (rigol) odvádzajúca vodu z privalových dažďov do potoka Teplička. Ústie rigolu do potoka Teplička bolo upravené v zmysle odporúčaní stavebnej komisie a Povodia Váhu. Na poľnej komunikácii vedúcej od Starých cesty smerom na Dolinky bolo vyčistené a prehĺbené koryto potôčika. Okraje, ale aj spodná časť poľnej komunikácie boli upravené tak, aby voda z privalových dažďov mohla stekať z tejto cesty do vedľa tečúceho potôčika. V spodnej (svahovitej) časti komunikácie bolo vybudovaných 6 priečných rigolov (3 prírodné a 3 z kmeňov stromov), ktoré by mali zadržiavať a odvádzať zrážkovú vodu z poľnej komunikácie do potôčika. V katastrálnej časti Malová boli na poľnej komunikácii vedúcej z Doliniek prehĺbené a upravené 3 existujúce rigoly, ako aj prehĺbené a vyspádované výkopové ryhy odvádzajúce vodu z privalových dažďov do potôčika tečúceho z Malovej. V hornej časti poľnej komunikácie boli prekopané tri výkopové ryhy, ktorými bola voda tečúca po poľnej ceste zvedená do vedľa idúceho potôčika. Po doriešení projektových a technických náležitostí by mali byť začaté práce na odvedení povrchovej vody z parkoviska a miestnej komunikácie pred ihriskom. Toto riešenie si však bude vyžadovať určité povrchové úpravy na tamojšom parkovisku a miestnej komunikácii. Vedením spoločnosti Trenčianske vodárne a kanalizácie sme boli informovaní, že kanalizačné práce v našej obci postupujú v súlade s časovým harmonogramom a ak sa nič mimoriadne nestane, mali byť do konca novembra 2015 aj ukončené.

Pozornosť zo strany obce je tiež venovaná úprave a udržiavaniu obecných i verejných priestranstiev. Tieto čin-

nosti sú zabezpečované pracovníkmi obce, ktorí boli zamestnaní v spolupráci s úradom práce. Neuspokojivá je situácia spojená s likvidáciou rôznych druhov odpadu. Napriek pravidelnému a separovanému zberu komunálneho odpadu v našej obci zostávajú naďalej jej veľkým problémom nelegálne vytvárané skládky a vývoz komunálneho a stavebného odpadu do okolitej prírody. Preto by som chcel aj touto cestou apelovať, hlavne na tých občanov, ktorí sa takýmto spôsobom zbavujú komunálneho a stavebného odpadu, aby tento odpad nevyvážali na nelegálne skládky do rôznych katastrálnych častí našej obce. V súvislosti s touto problematikou bolo v spolupráci s občanmi a spoločenskými organizáciami v obci zorganizované jarné čistenie chotára, ktoré sa stretlo s pozitívnym ohlasom a ktorého sa zúčastnilo viac ako 100 našich občanov, za čo im patrí skutočne veľké uznanie a vďaka. Našli sa však aj takí, ktorí napriek možnosti odovzdať komunálny odpad na určenej skládke tento radšej vyviezli a naďalej vyvážajú do okolitej prírody. Títo občania by si mali uvedomiť nielen fakt, že tým devastujú našu prírodu, ale aj skutočnosť, že obec to stojí nemalé finančné prostriedky, ktoré musí potom vynaložiť na sanáciu týchto miest s nezákonne umiestneným odpadom. Takto vynaložené prostriedky by sa však dali využiť aj inak a omnoho užitočnejšie. Naša obec sa tiež zapojila do výzvy o získanie nenávratnej finančnej dotácie, ktorá by slúžila práve na čistenie takýchto nelegálnych skládok v katastri obce. Vedenie obce v spolupráci s poslancami OcZ pracuje na nájdení vhodného zberného miesta, kde by bolo možné prechodne separovať a skladovať jednotlivé druhy odpadov. Vzhľadom na nedostatok pozemkov vo vlastníctve obce boli poslancami OcZ

schválené zámery o odkúpenie niektorých pozemkov a nehnuteľností, na ktorých by mohla v budúcnosti obec vybudovať verejno-prospešné zariadenia, slúžiace našim občanom.

V rámci kultúrno-spoločenského diania to boli už tradičné fašiangové slávnosti a oslavy Dňa matiek. Na tieto podujatia nadviazali oslavy Medzinárodného dňa detí, ktorého organizátorom a usporiadateľom bolo občianske združenie Poza školu. V budúcnosti sa plánuje uskutočnenie ďalších kultúrno-spoločenských podujatí. V súvislosti s prípravou plánu rozvoja obce na roky 2015 až 2020 boli oslovené a o spoluprácu požiadané nielen miestne organizácie a podnikateľské subjekty, ale aj samotní občania. Pri tejto príležitosti sa uskutočnili podnetné stretnutia miestnych podnikateľov, ale aj pozemkových spoločenstiev - urbárov Michalov a Bartošovice s vedením obce. Pozitívne sa rozvíja aj spolupráca s vedením miestnej farnosti, kde došlo ku viacerým vzájomným stretnutiam. Z uvedeného možno konštatovať, že život v našej obci nezastal, ale pokračuje svojim prirodzeným tempom vývoja ďalej.

V mojom príspevku chcem tiež poďakovať všetkým tým občanom a podnikateľským subjektom, ktorí sa akoukoľvek formou pomoci podieľali a podieľajú na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach, ale aj na zveľaďovaní našej obce. Poďakovanie patrí aj dobrovoľnému hasičskému zboru v obci a jeho vedeniu za príkladnú spoluprácu a reprezentáciu našej obce, ale aj všetkým poslancami OcZ.

Na záver mi dovoľte, aby som vám poprial predovšetkým pevné zdravie, veľa úspechov, spokojnosti, ale aj osobnej pohody.

Mgr. Alojz Marček
starosta obce

STRETNUTIE MIESTNYCH PODNIKATEĽOV SO ZÁSTUPCAMI VEDENIA OBCE

Dňa 4. mája 2015 sa v zasadačke obecného úradu uskutočnilo stretnutie miestnych podnikateľov so zástupcami vedenia obce. Starosta obce Mgr. Alojz Marček oboznámil prítomných so zámerom nadviazať intenzívnu spoluprácu obce s miestnymi podnikateľskými subjektami - v oblasti tvorby spoločnej stratégie v rámci Programu rozvoja obce, ale aj v iných oblastiach verejného a spoločenského diania v obci. Poukázal na dôležitosť ich vzájomnej spolupráce. Inicioval vytvorenie miestneho združenia podnikateľov, ktoré by zastrešovalo všetkých miestnych podnikateľov, v ich mene vystupovalo jednotne navonok voči orgánom miestnej samosprávy, ale aj voči iným štátnym a verejným subjektom.

Pracovníčka obce Mgr. Dana Homolová oboznámila prítomných s filozofiou lokálnej ekonomiky, ktorá je základom Operačného programu Rozvoj vidieka v programovacom období 2014 - 2020, ako aj o rozšírení Miestnej akčnej skupiny Mikroregión Teplička o ďalšie obce z regiónov Podhorie a Uhrovecká dolina. Ďalej informovala o možnostiach pre miestnych podnikateľov čerpať finančné prostriedky z EÚ prostredníctvom miestnej akčnej skupiny, ako aj cez spoločné projekty s obcou.

V diskusii miestni podnikatelia poukázali na prekážky pri rozvoji lokálnej ekonomiky. Ako jeden z problémov definovali veľkú rozdrobenosť pozemkov v katastrálnom území obce a veľké ťažkosti pri ich vysporiadovaní.

Niektorí z miestnych podnikateľov navrhli, aby obec odkúpila cirkevné pozemky a zamerala sa na výstavbu novej bytovej jednotky, ktorá by aspoň sčasti vyriešila odchod mladých rodín z obce. Podnikatelia sa zhodli, že v budúcnosti by bolo vhodné podporiť dobrý podnikateľský nápad na zvýšenie zamestnanosti priamo v obci, aby obyvatelia nemuseli odchádzať za prácou. Poukázali tiež na chýbajúcu atrakciu resp. pútavé miesto, ktoré by prilákalo do našej obce viac turistov a návštevníkov. Mnohí z miestnych podnikateľov by v obci uvítali dom sociálnych služieb alebo denný stacionár pre seniorov, zabezpečenie chodu školskej družiny v ranných hodinách, organizovanie denných detských táborov

počas prázdnin, ale aj rôzne kultúrne aktivity počas letných mesiacov (napr. nedeľné hudobné popoludnia a pod.).

Starosta obce ubezpečil prítomných podnikateľov, že mnohé z prednesených návrhov sú taktiež prioritou vedenia obce. Vyjadril sa, že takéto stretnutia s miestnymi podnikateľmi by sa mohli v budúcnosti konať aj v kratších časových intervaloch. Miestni podnikatelia vyjadrili súhlas s opätovným stretnutím. Na záver sa starosta obce poďakoval miestnym podnikateľom za všetko, čo mnohí z nich doposiaľ pre našu obec bez nároku na odmenu vykonali a aj vykonávajú. Vyzdvihol ich účasť aj cenné rady a podnety z ich strany a poprial im do budúcnosti veľa pracovných aj osobných úspechov.

STRETNUTIE ZÁSTUPCOV POZEMKOVÝCH SPOLOČENSTIEV V OMŠENÍ SO ZÁSTUPCAMI MIESTNEJ SAMOSPRÁVY

Zástupcovia Pozemkového spoločenstva Urbár Omšenie, Pozemkového spoločenstva Michalov Omšenie a Združenia súkromných vlastníkov lesa Bartošovica sa dňa 1. júna 2015 v priestoroch zasadačky obecného úradu zúčastnili stretnutia so zástupcami miestnej samospráv. Cieľom stretnutia bolo vzájomné predstavenie jednotlivých subjektov a kompetencií ich jednotlivých zástupcov. Predsedovia pozemkových spoločenstiev Pavol Marček a Ing. Vladimír Sirotný stručne informovali o podmienkach činnosti a hospodárení jednotlivých spoločenstiev, ako aj o problémoch, s ktorými sa vysporiadávajú.

Zástupcovia miestnej samosprávy ponúkli nadviazanie vzájomnej spolupráce pri tvorbe Programu rozvoja obce, kde by sa zahrnuli spoločné plány na zatraktívnenie chotára pre

turistov - napríklad budovanie národných chodníkov v prírode, regulovanie ohnísk či revitalizovanie studničiek. Členovia miestnej samosprávy informovali zástupcov pozemkových spoločenstiev o možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ ako aj z rôznych grantov.

Obec tiež ponúkla všetkým trom subjektom využívať oficiálnu internetovú stránku Obce Omšenie na zverejňovanie informácií o ich činnosti.

Predsedovia oboch pozemkových spoločenstiev sa k spolupráci vyjadrili kladne. Budúcu spoluprácu podporia po odsúhlasení členmi pozemkových spoločenstiev na valnom zhromaždení.

Všetci zúčastnení súhlasili s ďalšou komunikáciou v prípade uvedených požiadaviek a návrhov.

-dh-

Výstava fotografií z mikroregiónu

Tím M.A.S. (Miestnej akčnej skupiny) Teplička koncom roka 2014 vyhlásil 1. ročník súťaže "Najkrajšia fotografia z územia M.A.S.". Dňa 25. marca 2015 sa vo výstavnej sieni mestskej knižnice v Trenčianskych Tepliciach (budova Kúpeľnej dvorany) uskutočnilo slávnostné otvorenie výstavy všetkých súťažných snímok.

Vernisáž otvoril svojím krátkym prejavom pán Daniel

Pavlačka, projektový manažér M.A.S. Teplička. Na jeho slová nadviazala viceprimátorka Trenčianskych Teplic, pani Monika Pšenčíková. Následne boli ocenení víťazi v piatich súťažných kategóriách. (Fotografia prírody v každom ročnom období - Historická fotografia, kultúrne pamiatky - Naša budúcnosť - Ľudia v regióne - To "naj" z M.A.S.ky.) Z Omšenia sa súťaže zúčastnili Denis Bielik, Helena Matuščinová a Gabriel Marček. Posledného fotografia "Nemý Ondro" získala na FaceBooku najviac hlasov, čo jej vyneslo prvé miesto v kategórii č. 4 (Ľudia v regióne).

Prítomní si vzápätí prezerali 89 vystavených fotografií od 21 autorov. Pri malom občerstvení sa dalo diskutovať o tých najlepších a hodnotiť prevládajúce farebné, ale aj menšinové čiernobiele snímky.

Výstava bola verejnosti prístupná až do 10. apríla.

-mn-

"Moja dedina, ako ju vidím ja ..."

Spolok pre obnovu dediny v Polomke s celoštátnou pôsobnosťou vyhlásil začiatkom tohto roka výtvarnú súťaž pre deti, ktoré žijú v krásnych dedinkách na Slovensku - s ústrednou témou: "Moja dedina, ako ju vidím ja..." Cieľom súťaže bolo dať deťom priestor výtvarne zobrazíť miesta kde vyrastajú, ich tajné zákutia aj kde sa chodia hrať. Požiadavkou vyhlasovateľa súťaže bolo tiež, aby svojimi kresbami poukázali na to, prečo je život na dedine zaujímavý a

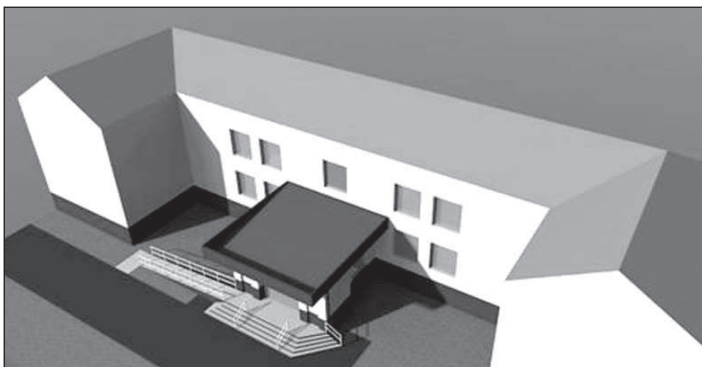
čo sa im v mieste, kde žijú a vyrastajú páči či nepáči ... Do súťaže sa prihlásili aj deti z našej základnej školy s materskou školou v dvoch vekových kategóriách, a to: škôlkari vo veku tri až šesť rokov a žiaci základnej školy vo veku šesť až 15 rokov. Z doručených prác vyberie odborná porota za každú kategóriu tri najlepšie. Víťazov ocenia na slávnostnom zasadnutí SPOD pri príležitosti 15. výročia jeho vzniku na jeseň tohto roka.

-rd-

Naša škola rastie do krásy

Určite si obyvatelia obce i okoloidúci všimli, že je v poslednom čase okolo budovy základnej školy pracovný ruch. Po rekonštrukcii telocvične prišla na rad aj naša škola. Neustále zatekanie do vestibulu budovy nás prinútilo k rekonštrukcii strechy hlavného vchodu. Vymenila sa strecha, urobila nová fasáda a bezbariérový prístup do školy (v súlade s platnými predpismi EÚ). Pri plánovanej výmene dlažby na schodoch sa ukázalo, že betón sa rozpadá a preto sa škola môže pýšiť i novými schodmi. Aj keď sme na dokončenie čakali dlhšie ako sa plánovalo, ďakujeme firme KERAMPLUS za precízne vykonanú prácu a starostovi obce spolu s obecným zastupiteľstvom za podporu.

PaedDr. Alena Marčeková - riaditeľka školy

Na obrázkoch je vizualizácia 3D rekonštrukcie strechy a vchodu

Škola zatvorila svoju bránu

*Už veselo vtáčiky čvirkajú,
že sa brány škôl zatvárajú.
Zvonec zmlkne, pôjde spať
a deti vybehnú sa hrať ...*

S poslednými júnovými dňami nadišiel aj koniec školského roka a s ním vám prinášame aj posledné správičky o činnosti našich žiakov.

V mesiaci apríl, dňa 15. 4. 2015 sa uskutočnilo aj v našej škole celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka (pod názvom Testovanie 9-2015) z predmetov: matematika, slovenský jazyk a literatúra. Cieľom testovania bolo získať obraz o výkonoch žiakov na výstupe zo základnej školy a výsledky žiakov - poslúžili aj ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy.

O tom, že aj vyučovanie takého predmetu, ako je fyzika, môže byť zábavné, sa presvedčili žiaci I. a II. stupňa našej školy 17. apríla na výstupe Fyzikálne pokusy - putovná výstava, ktorá niesla názov **Spoznávaj vedu**. Hravou formou školáci vďaka účasti na rôznych pokusoch zistili, ako fungujú mnohé zákonitosti z tejto prírodnej vedy.

Deň Zeme (22. apríl) si žiaci pripomenuli rôznymi aktivitami: rozhlasovou reláciou, prípravou výstavy svojich prác s názvom **Recyklujeme** a podieľaním sa na úprave okolia školy a verejných priestranstiev.

Mesiac kvetov a vôní - máj otvoril 7. mája pre deviatakov **Kurz spoločenskej výchovy a tanca**, ktorý mladí tanečníci slávnostne zakončili 11. júna večierkom Venček v spoločnosti svojich rodičov a učiteľov.

Druhá májová nedela patrila tradične našim mamičkám a starým mamám. Oslavovali svoj deň, **Deň matiek**. V nedeľu 10. mája v

rámci týchto osláv pripravili žiaci ZŠ, MŠ a SUZŠ Omšenie pre ne kultúrny program. Pódiom pred Jednotou COOP sa v slnečnom dni z ústičiek detí ozývali krásne básne i piesne; svoj talent ukázali aj v ľudových a moderných tancoch a na hudobných nástrojoch vykúzlili nejednu zvonivú melódiu. Takto žiaci vyjadrili svojim najmilším poďakovanie za ich lásku, nehu a starostlivosť.

Koncom mája súťažili žiaci v zbere papiera. Spolu vyzbierali a odovzdali 3203 kg tejto zbernej suroviny. Víťazmi sa stali štvrtáci a piataci a za odmenu získali deň bez učenia sa, ktorý strávili so svojou triednou učiteľkou.

Pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľudovíta Štúra - tvorcu spisovného slovenského jazyka - sa naši žiaci zapojili do výtvarnej súťaže **Máme radi šťastné konce**, ktorú vyhlásilo TNOS Trenčín. Tento rok je vyhlásený aj za rok Ľ. Štúra. Žiaci 6., 7., 8. a 9. ročníka sa pri tejto príležitosti zúčastnili prezentácie, literárneho pásma, prednášky a kvízu, ktoré pre nich pripravili členky MO MS z Trenčianskych Teplíc, p. Holičková a p. Valovičová.

Od 1. marca do 31. mája bola možnosť zapojiť sa do výtvarnej súťaže **"Malujte a fotografujte s primalexom"**, ktorú naši žiaci aj využili. Vyhodnotenie do uzávierky tohto čísla obecných novín nie je k dispozícii. Naša škola sa zapojila do viacerých projektov a získala 4 interaktívne tabule. V súčasnosti si naši učitelia vytvárajú a pripravujú metodické materiály, ktoré v rámci projektov musia vypracovať a poskytnúť iným školám zapojeným do projektu.

V piatok 29. mája sa konali **Didaktické hry a Účelové cvičenia**.

pokračovanie na str.6

V prvej časti všetci zamestnanci školy a materskej školy spolu so žiakmi absolvovali nácvik evakuácie pri požiarom poplachu pod vedením veliteľa zásahu DHZ Omšenie p. Pavla Krištofíka. V druhej časti sa žiaci venovali plneniu praktických disciplín.

Oslavy MDD 1. júna neobišli ani našich žiakov. V tento deň vymenili učenie za hry, turistiku, šantenie v prírode či chutnú opekačku. 5. júna medzi žiakov zavítalo divadielko **Gulliverov denník**,

aby sa aspoň na malú chvíľku preniesli do sveta rozprávky.

Posledný mesiac školského roka zavřili záverečné školské výlety, na ktorých deti spoznali rôzne zaujímavosti jednotlivých slovenských regiónov a krásu našej prírody.

A na záver...

*Naposledy zvonec zvučí,
leto náruč svoju otvára.
Oznam, že sa už neučí,
radovánkam
povolenie sa vydáva.*

Mgr. Tatiana Pavlíková

Zo života našich predškolákov

V našej škôlke počuť hlas, že nadišiel taký čas, čo nám dáva do rúčky milý kvietok rozlúčky.

Keď je už postielka prikrátka a spod paplónika trčia chodidlá, keď je už škôlka primalá a knižky čoraz viac lákajú, je čas spoznať nových kamarátov a zažiť nové dobrodružstvá - vtedy nastáva čas, kedy sa treba rozlúčiť.

Tak ako býva zvykom na konci školského roka, aj v našej materskej škole sa koncom júna konala slávnostná rozlúčka predškolákov. Rozlúčka detí, ktoré tu niekoľko rokov spoločne s nami trávili čas, prekonávali rôzne prekážky, riešili zaujímavé náročné i menej náročné úlohy, smiali sa a radovali. A práve tieto deti, ktoré sa teraz lúčia, mali možnosť oboznámiť sa a pracovať v materskej škole už i s interaktívnou tabuľou, ktorú sme získali na konci minulého školského roka, zapojením sa do projektu "DigiŠkola". Gestorom národného projektu "Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva" v našej materskej škole je Anna Weberová. Naši predškoláci pod jej vedením a tiež pod vedením Bc. Lenky Uherkovej úspešne zvládali jednoduché interak-

tívne úlohy, ktoré kládli dôraz na rozvoj myslenia, grafomotoriky i perzeptuálno-motorickej oblasti.

V edukačných aktivitách sme tiež využívali digitálnu včielku Bee-Bot, navštevovali sme IKT miestnosť v základnej škole. Vďaka záujmu o našu prácu zo strany riaditeľky ZŠ s MŠ PaedDr. Alenky Marčekovej a jej ústretovému prístupu k našej materskej škole sme si mohli doplniť učebné pomôcky novými, modernými. Spomeniem aspoň tie najobľúbenejšie u detí: Logico Primo, Polydron magnetický, Polydron magnetický - Rotačné telesá, Tangramy, mikrofón na nahrávanie, Kinetický piesok a iné. Pri práci s učebnou pomôckou Logico Primo učebné úlohy obsahujú priamu spätnú väzbu, tak si dieťa dokázalo samo skontrolovať výsledok svojej činnosti a ohodnotiť sa. Táto učebná pomôcka veľmi napomáha pripraviť dieťa na vstup do základnej školy. Dekoratívna stavebnica Magnetic Polydron umožnila deťom objavovať svet tvarov, farieb a magnetizmu, deti sa učili vnímať priestor, stavať rôzne konštrukcie a chápať polaritu magnetu. Učebná pomôcka Polydron magnetic - Rotačné telesá nadväzuje na prednos-

ti Magnetic Polydronu a plne ich rozvíja. Pomáhala deťom pochopiť stavbu gule, valca, kužela, deti mali možnosť zostaviť rozmanité objekty a konštrukcie. Veľmi obľúbená u detí bola i práca s Kinetickým pieskom, ktorý je príjemný na dotyk, deťom sa s ním ľahko manipulovalo a dokázali z neho vymodelovať rôzne jednoduché tvary, ktoré si uchovávajú svoj tvar i usporiadanie.

Deťom sme sa venovali i v oblasti predčitateľskej gramotnosti. Neusilovali sme sa o ciele nácvik písania a čítania - to je úloha 1. ročníka základnej školy. Vytvorili sme však podnetné prostredie, ktoré iniciovalo záujem detí o písanie, čítanie a počítanie. Činnosti s písmenami a číslicami deti vnímali ako zaujímavú hru. V materskej škole máme centrum gramotnosti, kde je priestor na písanie - deti tu majú rôznorodé pomôcky, materiály, písmená, čísla, knihy, lepoprelá. Záujem o rozprávanie, počúvanie príbehov, spoločné čítanie /prezeranie obrázkov/, hranie divadla, učenie sa básničiek či riekaniiek a vymýšľanie vlastných príbehov vytváralo bohaté podnetné prostredie na rozvoj predčitateľskej gramotnosti. Záujem o aktivity v centre gramotnosti bol veľký, čo sa odráža i na tom, že všetky deti poznajú číslice a takmer všetky deti poznajú veľké tlačene písmeňa a vedia sa nimi podpísať.

O tom, že sme sa snažili, aby naši predškoláci boli všestranne pripravení na primárne vzdelávanie, svedčí i úspech predškoláčky Sofie Dorušincovej, ktorá vo výtvarnej súťaži "Máme radi šťastné konce" získala ocenenie svojej práce "Tri holúbky". Túto výtvarnú súťaž vyhlásilo Trenčianske osvetové stredisko. S našimi predškolákmi sa do nej zapojila p. učiteľka Alena Šandorčinová. P. učiteľka

Renáta Hollá pripravuje s deťmi prácu do ďalšej výtvarnej súťaže, ktorú pod názvom "Moja dedina, ako ju vidím ja..." vyhlásil Spolok pre obnovu dediny.

Vyhlásenie výsledkov bude na jeseň. Všetkým súťažiacim držíme päsť.

So základmi anglického jazyka oboznamovala deti Mgr. Ivanka Čonková. Počas roka uskutočnila dve otvorené hodiny pre rodičov a deti svojim rodičom ukázali, že sú na získavanie ďalších vedomostí v škole dostatočne pripravené. Mohla by som ešte veľa popísať o aktivitách, ktoré sme v záujme čo najlepšej pripravenosti detí na vstup do I. triedy zrealizovali. Ako sa nám to podarilo, to nech posúdia pani učiteľky v základnej škole.

Rozlúčka detí s materskou školou sa konala 18.6.2015. V pekne vyzdobenej triede čakali predškolákov slávnostne prestreté stoly, nádherné muffiny s menami predškolákov od ich rodičov. Naše deti prišiel pozdraviť i starosta obce Mgr. Alojz Marček spolu s pani Helenkou Matuščinovou. Deťom priniesli učebné pomôcky, ktoré v základnej škole určite využijú. Pán starosta im zaželal veľa úspechov, aby zvládli školské povinnosti a mali radosť z ďalšieho vzdelávania. Všetky deti sa podpísali do kroniky obce. Nechýbalo ani tablo a kultúrny program, ktorý bol v našej réžii. Básne, piesne a milé slová vyslovené z úst budúcich prváčikov dojmali prítomných až k slzám. Vyjadrovali spomienky, poďakovanie ale i slzy radosti (no i smútku) za bezstarostným škôlkarským detstvom.

Rozlúčkovou slávnosťou sa ukončila jedna etapa ich života. Ukončilo sa bezstarostné detstvo plné radosti, hier a nádherných rozprávok.

pokračovanie zo str.6

V septembri ich čakajú nové dobrodružstvá aj noví kamaráti za bránou základnej školy.

Deťom želám, aby ich poslúchali rúčky, keď

budú písať prvé písmenká a aby ich počúvali ústočká, keď budú čítať prvé riadky či vety. Prajem im, aby do školy chodili radi a v dobrom spomínali na pestré chvíle svojho detstva v našej materskej škole.

Na konci školského roka

vám všetkým prajem veľa slnka i oddychu; všetkým deťom, ale aj dospelým krásne slnečné leto plné pekných zážitkov a načerpanie nových síl do nového školského roka.

Anna Weberová

Podakovanie

Riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou, Omšenie 629 ďakuje za 15-ročné pôsobenie na našej škole Mgr. Milanovi Kožovi, ktorý odchádza do starobného dôchodku. V oblasti športu bol veľkým prínosom pre našu obec i školstvo. Jeho zásluhou sa dostal do povedomia širšej verejnosti florbal.

Pod jeho vedením dosiahli naši žiaci a žiačky veľmi pekné výsledky v minifutbale, futbale a florbale, keď sa v roku 2007 zúčast-

nili aj celoslovenského finále Exelflorbal Cup - Stupava či Orion Košice. Určite sa do dejín nášho školstva zapísal ako zodpovedný, tvorivý a medzi žiakmi obľúbený učiteľ. Dlhé roky viedol predmetovú komisiu výchovných predmetov. 30. jún je pre neho pracovne posledný deň a preto mu patrí vďaka za všetko, čo pre našu obec a školu vykonal.

Prajeme mu, aby v dobrom zdraví a v plnej sile ešte dlho užíval zaslúžený oddych.

PaedDr. Alena Marčeková - riaditeľka školy

Oslava MDD

V posledný májový deň - 31.5.2015 zorganizovalo Občianske združenie Poza školu (v spolupráci s DHZ Omšenie a obcou Omšenie) netradičnú oslavu dňa detí. Prípravy začali už ráno, kedy priviezli nafukovací hrad. Deti a mládež chystali pre najmenších stanovišťa, staršie deti piekli do stánku s občerstvením palacinky. Klauni si nacvičovali svoje čísla. O druhej hodine začal program. Klauni Luky a Cukinka mali pripravené súťaže na javisku. Prvej súťaže sa dokonca zúčastnil aj náš pán starosta so svojou manželkou. Hlavným bodom programu bol pokus o zápis do Guinnessovej knihy rekordov. Známý silák klaun Bimbo sa

pokúsil zdvihnúť 500 kilovú činku. Po prvotných problémoch sa mu to skutočne podarilo. Cez prestávky deti a ich rodičov zabávalo svojim spevom povestné trio Janka, Kika a Barborka. Súbežne s programom si mohli deti vyskúšať v 7 súťažiach svoju vytrvalosť. Každý, kto absolvoval súťaž, dostal tombolový lístok, sladkosť, lístok na cukrovú vatu a lístok na jedlo (palacinky a langoše) zdarma. Na záver sme napočítali 70 registrovaných malých detí. Kto bol na námestí, mohol si dať na tvár nakresliť rôzne motívy. Vyvrcholením programu bolo hasenie požiaru, ktoré

úspešne zvládli naši hasiči. A samozrejme technická pena, ktorej bolo tento rok viac než dosť. Deti v pene hľadali zatúlanú loptu.

Chcem poďakovať všetkým deťom a mladým, ktorí pomáhali, tiež dospelým - Valike, Macke, Dorke a Erike. A ešte ďakujem Gabike, s ktorou sme sa pri moderní

MDD nádherne dopĺňali. Na záver chcem poďakovať DHZ Omšenie za skvelú prácu pri hasení požiaru, sponzorom (obec Omšenie, Miestna

akčná skupina Strážovské vrchy, Potravniny u Repiny, Ján Kohút Kovospol a hostinec U Trokana) za sladkosti a ceny, ktoré sme deťom rozdávali. Zvláštnu poďakovanie patrí

pani Ličkovej za to, že nám akciu nafotila.

Jarka Šabatková, predseda OZ Poza školu

Venček plynul v dobrej nálade

11. jún 2015 bude pre žiakov 9. ročníka ZŠ s MŠ v Omšeni a žiakov ZŠ Andreja Bagara v Trenčianskych Tepliciach patriť medzi tie, na ktoré nezabudnú. V tento večer sa v Kúpeľnej dvorane v Trenčianskych Tepliciach konal spoločný Venček (spoločenská zábava na záver kurzu spoločenského správania a spoločenského tanca). Žiaci tak popri vedomostiach nadobudnutých v školských laviciach získali aj základy spoločenského správania a spoločenského tanca. Oči rodičov zakryl jemný závoj slzičiek, keď takto slávnostne vyprevádzali do spoločnosti svoje dospievajúce deti - očarujúce slečny v krás-

nych šatách a mladých mužov, ktorí v deň Venčeka napokon dokázali, že v obleku sa dokážu pohybovať rovnako dobre ako v riflích a teniskách, a vedia aj byť k svojim partnerkám galantní. Hrdí otcovia a dojaté mamy boli na svoje deti pyšní, keď videli, ako im to na tanečnom parkete ide a keď si - možno po prvýkrát - otec zatancoval s dcérou a mama so synom.

Podujatie malo aj svoj víťazný tanečný pár, ktorý tvorili Barborka Uherková a Rudko Uherko z Omšenia. Kurz finančne podporili Mesto Trenčianske Teplice a Obec Omšenie. Venček bol mimoriadne vydarený, v dobrej nálade plynul až do neskorých večerných hodín.

Rudko Uherko a Barborka Uherková - víťazi tanečnej súťaže

-rd-

"Naspäť cesta nemožná - vždy napred sa ísť musí!"

Toto motto sprevádzalo v nedeľu 26. apríla takmer 70 účastníkov 6. ročníka výstupu na Omšenskú Babu. Výstup každoročne organizujú matičiari z MO MS z Trenčianskych Teplic, Omšenia a Trenčianskej Teplej. Celá akcia sa konala pod záštitou starostu obce Omšenia - Mgr. Alojza Marčeka.

Rok 2015 je rokom 200. výročia narodenia nášho najväčšieho Slováka Ludovíta Štúra a jemu sme venovali aj kultúrny program na vrchole Baby. Krásne slovenské

národné piesne sa ozývali omšenskou dolinou pod vedením speváčok FSK DOLINA z Omšenia a predsedníčky MO MS Heleny Matuščinovej. Program poeticky ukončila predsedníčka MO MS Trenčianske Teplice Zuzana Ďurmeková veršami Daniela Heviera "Poďakovanie Ludovítovi Štúrovi".

Takouto formou každoročne aj mládeži pripomíname významné osobnosti nášho národa.

Helena Matuščinová
predsedníčka MO MS

Tradícia, ktorú každoročne zachovávame

Aj tento rok sme v strede obce stavali máj. Desiatky obyvateľov pozorne sledovali, ako sa pomocou lán a drevených "nožníc" členovia dobrovoľného hasičského zboru a aktívni pracovníci snažili postaviť symbol sprostredkujúci životodarné sily z novej rozvinutej vegetácie prírody. Po niekoľkých minútach máj nakoniec zapadol na svoje miesto. Koncert žiakov hudobného

odboru Súkromnej základnej umeleckej školy v Omšeni a dievčatá v krásnych omšenských krojoch boli ozdobou celého podujatia.

Následne aj v ďalších lokalitách obce začali postupne vyrastať pestrofarebné máje. Je to pekná tradícia, ktorú by sme si mali zachovávať a udržiavať naďalej aj po ďalšie roky.

-rd-

Sviečky vďaky horeli tento rok aj v Kamenici

K výzve prezidenta SR A. Kisku, aby na každom jednom hrobe človeka, vojaka, ktorý položil svoj život pri oslobodzovaní našej krajiny, bola zapálená Sviečka vďaky, sa pridali aj viacerí obyvatelia našej obce. 8. mája pri príležitosti 70. výročia ukončenia druhej svetovej vojny prichádzali počas celého dňa k nenápadnému pamätníku, ktorý stojí na mieste pádu zostreleného amerického bombardéra Liberator B24 v lokalite Kamenica (patriacej k Omšenu). Zapaľovali Sviečky vďaky a v tichosti čítali nápis na pamätnej tabuli pripomínajúcej tragédiu, pri ktorej zahynul zadný strelec Roland W. Morin. Lietadlo bolo

zostrelené 17. novembra 1944. Z deviatich mužov vtedy okrem zadného strelca Rolanda W. Morina a Edwina Burkhardta, ktorý sa dostal k partizánom, napokon všetci skončili v zajateckých táboroch v Nemecku.

Za každým jedným hrobom alebo miestom tragédie sa ukrýva príbeh, príbeh ľudí, príbeh vojakov, ktorí mali doma svoje rodiny, manželku, deti, rodičov a svoj život položili za slobodu na Slovensku, pri oslobodzovaní našej krajiny. Patrí im za to obrovská vďaka spolu s pekným gestom zapálenia Sviečky vďaky.

-rd-

Pripomíname si ...

František Viktor Podolay

27. mája uplynulo 110 rokov od narodenia maliara a grafika Františka Viktora Podolaya (tiež Podolaj či Podolai), rodáka zo Slopnej. Študoval na Kráľovskej akadémii výtvarných umení v Budapešti u Júliusa Rudnaya. Po ukončení štúdia žil i tvoril v Trenčianskych Tepliciach (vystavoval tu v r. 1931, 1934, 1936, 1940 a 1944), neskôr si založil v Trenčianskej Teplej súkromnú výtvarnú školu. Roku 1942 odchádza natrvalo do Bratislavy a čoraz viac sa venuje grafike. V 50-tych rokoch sa zaoberá monumentálno-dekoratívnou tvorbou. Zomrel náhle 13. februára 1958.

Námety čerpal z celého Slovenska, maľujúc často v rázovitých folklórnych lokalitách (Čičmany, Zliechov, Helpa, Ždiar...).

Pre nás sú relevantné jeho nasledujúce, v katalógoch výstav a v slovníkovom hesle (Slovenský biografický slovník, IV. zväzok M-Q, Martin: Matica slovenská, 1990, str. 499) menované diela:

- *Tašnáč z Omšenia - portrét.* (Štúdia) 1933. Olej na plátne. 59 x 49. Neznačené.
- *Zákutie z Kamenice.* 1935. Pastel-kartón. 30,5 x 24.

Neznačené.

- *Kopanie zemiakov - Omšenie.* 1936. Olej.
- *Tanec Omšeňanov.* (r. 1943 vystavené v Bratislave, kúpna cena 3 500 Sk)
- *Oráč v Omšeni.* 1945. Pastel.
- *Žihlavník.* (kúpna cena 700 Kč)

Uvedené obrazy dokazujú, že i naša obec, jej utešené prírodné prostredie, pozoruhodný ľudový odev či zvykové zvláštnosti lákala slovenských aj českých maliarov (okrem Podolaya sem zavítali tiež ďalší), ktorí videnu krásu zachytávali farbami, aby ju tak uchovali navždy.

Žiaľ, všetky sa momentálne nachádzajú nevedno kde a vypátrať ich bude nesmierne ťažké - ak nie priam nemožné.

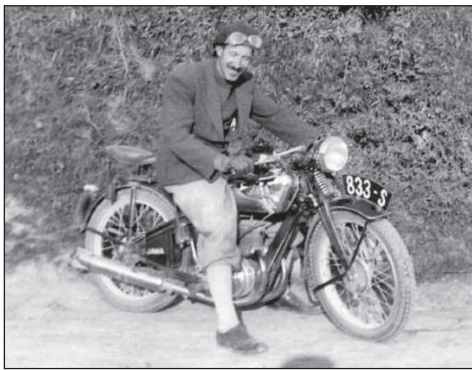
Po roku 1948 bol Podolay ako výtvarný umelec marginalizovaný, čo pretrvalo až do súčasnosti. Dodnes sa čaká na monografiu, alebo aspoň odbornú syntézu, ktorá by objektívne zhodnotila jeho rozsiahlu tvorbu a jej miesto v slovenskom výtvarnom umeleckom medzivojnovom období.

pokračovanie na str.9

pokračovanie zo str.8

F. V. Podolay sa Omšením a jeho obyvateľmi inšpiroval, za čo si zaslúži, aby sme si ho pripomenuli a nezabudli naň.

Podrobnejšie fakty (vrátane ukážok z diela) nájdete na webovej stránke www.podolay.de

Mgr. Martin Malo

Poznámka: Pomenovanie obrazu "Tašnár z Omšenia" je

doslovným zopakovaním názvu z katalógu výstavy F. V. Podolaya. Pravdepodobne ide o tlačovú chybu a správne má byť Tašár.

Náš Ján Hollý

Narodil sa 22. mája 1890 v obci Neded pri Šali. Do Omšenia prišiel 1.11.1909. Pôsobí tu 18 rokov až do svojho odchodu dňa 1.12.1927. Zomrel na otravu krvi 26. júla 1930 v Orechovom. Na rok 2015 pripadá 125. výročie jeho narodenia a 85. výročie úmrtia.

Pochádzal z rodiny, ktorej predkovia žili na Záhorí (Malé Leváre) a patrili k vrstve remeselníkov. Jeho rodičia sa menovali Ján Pavol Hollý (1850-1908) a Mária Skalická (1859-1925). Dňa 1.11.1909 nastúpil na miesto učiteľa a kostolného organistu v Omšeni. Vyučoval aj býval na tzv. hornej škole (oficiálne I. učiteľská stanica; stála približne na mieste, kde je dnes predajňa textilu a doplnkového tovaru MIKA) 5. septembra 1911 sa v miestnom kostole zosobáňil s dcérou niekdajšieho učiteľa Antona Špačka Gabrielou (*1888). Narodilo sa im šesť detí.

Po vzniku ČSR a zmene politických pomerov začal Hollý písať kroniku, v ktorej retrospektívne zaznamenal stručnú históriu školstva v obci od cca 1800, aby pokračoval v značovaní aktuálnych udalostí. Krátko je činný ako zapisovateľ omšenského tzv. potravného družstva, založeného r. 1920 (skrachovalo r. 1926).

S jeho menom sa spája vznik obecného ochotníckeho divadla. Mladí Omšenchania a Omšenchanky nacvičovali a hrali divadelné predstavenia v škole pod Hollého vedením. Na Veľkú noc r. 1922 vystúpili s predstavením Kamenný chodníček dramatika Ferka Urbánka. Bola to údajne prvá divadelná hra, ktorá sa v obci hrala.

Pri príležitosti posviacky zväčšeného kostola konanej 30.10.1927 pripravil vystúpenie speváckeho zboru omšenskej mládeže. Zakrátko nato odišiel účinkovať do Orechového, čo dedinčania prijali so smútkom, keďže sa u nich tešil značnej obľube.

Ján Hollý je pochovaný na cintoríne v Trenčíne (mestská časť Orechové) spolu s manželkou (†1965) a dcérami Františkou (1916-1989) a Jolanou (1918-1989).

Mgr. Martin Malo

Použité zdroje:

Galiovský, Martin: Kultúrny dom. In: Omšenské noviny, ročník X, číslo 2, júl 2004, s. 3-4. [autor článku čerpal z pamätí svojho otca Michala Galiovského, ktorý bol jedným z omšenských ochotníkov]

Kronika rím. kat. ľudovej školy v Omšeni, nestránkované. (roky 1919 až 1958)

Molecová-Vagačová, Irena: Pospolitá kultúra v Omšeni a jej funkčný charakter. Národopisná práca z blízkeho okolia Trenčianskych Teplíc. Trenčianske Teplice : vl.n., 1946, 244 s.

<http://www.geni.com>

Omšenie a Omšenchania očami Agatona Gillera

- 4. časť

"Mšenná [= Omšenie] je rozsiahla dedina, ktorá pokrýva dno doliny po obidvoch bokoch Teplej [= Tepličky]. Tvoria ju podobné osadlosti ako tá, ktorú som už opísal. Uprostred sadu vedľa kostola sa nachádza dom pána farára, ktorý pripomína naše fary. Natretý nabelo a čistý slúži ako skromný príbytok pre pastiera chudobnej farnosti, na ktorého sa farníci v prípade potreby obracajú s dôverou.

Pretože bol sviatok, po dedine sa potulovali parobkovia a dievčatá. Ich zábava, smiech a piesne rozveseľovali sviatočné ticho. Ich vzájomný vzťah je plný slobody - možno až priveľa je tej slobody, ktorú môžu postrehnúť oči okoloidúceho. Na verande jedného domu sedel pár zaľúbencov. On, parobok silný ako dub a pekný ako Apolón, mal ruku ozdobenú tombakovými prsteňmi, pričom ju držal na ramene svojej milej, na ktorú sa pozeral zaľúbeným pohľadom. Ona ho objala obidvoma rukami za šiju. Priblížili sa ústami, vymenili si horúci pohľadom a ona cítila z očí milovaného lásku. To, že som sa k nim priblížil, ich vôbec nevyplašilo a zdalo by sa, že si ani nevšímajú prichádzajúceho a neznámeho človeka. Nechal som ich teda vo vrúcom objatí, idylicky šťastných. Ona podobne, ako v idyle Wincenta Reklewského: "Za vienkom dala vytúžený bozk. Po bozku čo viac dievčaťu zostane?"

Na inom mieste zasa chlapec naháňal dievčinu, ktorá ako Katka v idyle spomínaného Reklewského, mohla povedať svojmu Stankovi:

"Aký si úbohý! Len v šibalstvách máš svoju potechu, kvôli tebe do večera prídem

do hriechu, povytrhal si mi z vienka lístočky makové, chcel si ma bozkávať, rozbil si mi hlavu na strome."

Tentokrát slovenská Katka nielenže si rozbila hlavu o strom, ale utekajúci pred mládencom spadla do vody z lavičky, ktorá spájala brehy pri potôčku. Neďaleko stojaci parobkovia sa z nej srdečne smiali.

Bolo ich tam viacero. Žiaden z nich neslúžil ešte vo vojsku, takže si každý z nich zachoval svoju krásu ako krv s mliekom peknú a zdravú, pričom nemali na sebe stopy toho opovrhovania, aké zanechávajú na tvárach vyslúžilých vojakov kasárne a vojenský život. Na môjho spoločníka urobili dojem akoby boli vojaci, a to preto, lebo ich priliehavé oblečenie a zdobené vesty pripomínali uniformu.

Keby niekto tisíc slovenských parobkov posadil na kone v ich vlastnom oblečení, vyzerali by ako najkrajší pluk husárov. Aj ich tváre, hoci sú charakteristické slovenskou miernosťou, mali vojenský výzor, ale nie výzor divokého, neludského a strašného Marsa, aký pozorujeme na moskovskom alebo nemeckom vyslúženom vojakovi. Oni mali výzor dobrodružného Marsa, ktorého srdce bije odvážne ako srdce Poliaka len vtedy, keď treba chrániť utláčaného v nevinnej a spravodlivej veci.

Tieto skupiny sme nechali v dedine a na Ondrišovom voze sme ďalej pokračovali pozdĺž doliny smerom k vrškom potoka, ktorý v tejto doline nedávno narobil veľa škody. V dôsledku niekoľkoňového dažďa sa zdvihla jeho hladina tak, že sa začal vylievať na okolité lúky a polia.

pokračovanie na str.10

Strhol so sebou seno, poprevracal zbožie a pozanášal mulinu na záhony so zemiakmi. Tento horský ľud je aj tak chudobný, a teraz má ešte na dôvažok veľké straty a robí si starosti, z čoho bude žiť zvyšok roka. Povodeň úplne zničila aj cestu, ktorá bola zasypaná kamením, aké sem priniesla voda. Keď sme prechádzali po týchto ruinách, veľmi nás na voze natriasalo. Museli sme sa pridržať voza, lebo nás posacovalo a udierali sme sa jeden o druhého. Vtedy nám skutočne bola potrebná naša cestovateľská pasia a ohromná zvedavosť, ktorou sme boli obdarovaní, lebo inak by sme sa určite dali odradiť a vrátili by sme sa z tak kamenitej a namáhavej cesty.

Štedrou odmenou za takéto ťahanie sa na voze nám bol krásny výhľad. Dve vysoké pásma akoby do zelenej obruče zvierali dolinu, na ktorej sa tu i tam pásli stáda dobytku a týčili sa osamelé domčeky. Na pravej strane v pásme, ktoré sa ťahalo od Žihľavy [= Žihľavníka], sme prechádzali okolo prekrásnej skaly "Královec" a v hlbokéj rokline pod ňou sa nachádzal prameň, ktorého voda má schopnosť inkrustácie predmetov. Rastliny ponorené určitý čas do tejto vody sa pokrývajú kamenito-vápenatou vrstvou. Ďalej nám padlo do oka vysoké hornaté rúbanisko nazývané Zrazy. Za nimi sa tiahla malá dolinka s potokom udierajúcim o skaly; potom sa nám ukázala okrúhla, vysoká hora Končina pokrytá šumiacim lesom a za ňou v tej istej línii z modrej hmly už zďaleka bolo vidno výčnievajúcu Homôlku, ktorá svojím tvarom pripomína homôlku syra, aký sa vyrába v Karpatoch. Homôlka sa nachádza na hlavnom horskom chrbte základného pásma, ktoré oddeľuje prítoky Váhu a Nitry, ktoré (pásma)

sa ťahá smerom od severu na juh. Za Porubkou sa na toto pásmo napája dolina Teplé [= Tepličky] so svojím pobrežím smerom zo západu na východ, ktorým sme práve išli. Po ľavej strane našej cesty sme na druhom boku doliny videli svah hory Kopanica, ktorý nebol pokrytý lesom, ale bol husto porastený kríkmi jalovca. Ponad celé toto vysoké okolie, ktorého štíty hôr sa ako kostolné veže obracajú smerom k nebu, sa vypína Vápeč - najmohutnejší z tunajších vrchov, pričom uzatvára horizont širokou stenou. Vápeč vidno aj zo vzdialených miest, dokonca z brehov Váhu. Možno povedať, že krajuje nad krížiacimi sa pásmami, nachádza sa v najvyššom z nich, akoby v horskom hniezde, z ktorého sa do širokého okolia rozchádzajú vlny hôr porastené prevažne bukovými lesmi.

V ich oblúku, ktorý sa opiera o Vápeč a Homôlku, je akoby v horskom venci postavená dedina Porubka nad potokom Teplá [= Teplička], ktorý pramení tu neďaleko. Je to obširna osada, porozhadzovaná neusporiadane na dne doliny. Má malý kostolík bez veže, do ktorého každé dva týždne prichádza farár z Mšennej [= Omšenia], aby tu slúžil pobožnosť. V tejto dedine je aj jedna škola, ale zato niekoľko krčiem, v ktorých sú krčmármi Židia. Títo sa od našich líšia tým, že sa obliekajú po európsky a sú viac čistotní. Krčmár má na goralov pomerne veľký vplyv. On tu je akoby pán. Pálenkou a pôžičkou za úžeru robí od seba závislých a drží v poslušnosti takmer všetkých gazdov. Nepodarilo sa mu jednak vyvlastniť a zruinovať taký veľký počet ako na severovýchodných svahoch Karpát medzi rusínskymi roľníkmi. Goralí v Porubke pretrvávajú najmä vďaka dobytku. Úroda ovsa, jačmeňa a zemiakov ich totiž

často sklame. Ženy a deti zbierajú veľké množstvo jalovcových bobúľ, z ktorých vyrábajú vynikajúcu borovičku, lepšie povedané jalovcovú pálenku. Výrobou tejto pálenky je Porubka známa v celom okolí.

Porubku vlastní grófi, ktorých rezidencia je na zámku v Motešič [= Motešice]. Tento zámok vzdialený dve hodiny cesty z Trenčianskych Teplíc sa nachádza za pásmom vrchu Machnáč, pričom je situovaný v romantickom prostredí v blízkosti riečky Machnačka. Dávni majitelia ho spolu s parkom udržiavali vo vynikajúcom stave, pričom neľutovali peniaze na ozdoby, prepych a poriadok. Avšak od čias, keď veľké vlastníctvo v Maďarsku začalo upadať, páni z Motešiča [= Motešíc] zapustili park a ich zámok začal chátrať. Ako mi povedal krčmár v Porubke, dnes v ňom býva "poľský mocipán", ktorého priezvisko mi jednak nevedel povedať. Neskôr som sa dozvedel, že tým "poľským mocipánom" je gróf Zamojský, ktorý býva v Maďarsku už veľa rokov. Motešické dobrá a spolu s nimi aj Porubku dostal do vlastníctva od maďarského majiteľa.

V Porubke nie je toho veľa na pozeranie. Kto však navštívi tento horský kútik, nech si dá

tú námahu a ide na Homôlku. Z jej štítu sa vám pred zrakom vynorí šírý svet pokrytý horami uloženými do malebných reťazí a pásiem. Je to na hranici trenčianskeho a nitrianskeho grófstva. Uvidíte kaskádové tvary obidvoch týchto provincií s hlbokými kotlinami Váhu a Nitry, z ktorých tá prvá je hlavnou dolinou trenčianskeho a druhá zasa hlavnou dolinou nitrianskeho grófstva, spolu s veľkým množstvom bočných dolín, pričom ďalej na južnom a východnom horizonte vidno Karpaty tekovského (Bars) a turčianskeho grófstva, ktoré v prekrásnej panoráme tvoria celú vnútornú výzdobu tohto jadra slovenskej zemi. Jej plastické tvary plné rôznorodosti, zdobené lesmi klenúcich sa navzájom bukov, ktoré sú typické pre južné Karpaty, zavinuté do hmly a oblakov, majú v sebe krásu túžby. Zdá sa, akoby všetko - príroda aj k nej prítulení ľudia - túžilo po lepšej budúcnosti tak, ako u nás.

Túžba je prejavom života a kto žije, ten má zasa právo na budúcnosť. Toto právo majú aj Slováci, dedičia týchto hôr, ktorí uprostred hmly a chmúr smutnej prítomnosti túžobne očakávajú na splnenie nádeje, ktorá vyplýva z ich srdca."

(z poľského jazyka preložila
Zuzana Grabczak)

História mlynov a iných prežitkov v Omšeni

- 3. časť

Podkopané svahy Katrených a Marčekých záhumní (aj inde, no tu najviac - potrebná voda tu bola poruke) poskytovali materiál na hotovenie valkov, stavebných tvárnic, tzv. surovej tehly. Niekdajšia struha, odvádzajúca vody z Marčekých novín, ústila do potoka medzi Slivkách a Slabých gruntom. Teraz je zvedená kanálom cez farské pozemky. Pôvodne panský mlyn (založený okolo r. 1800) mal postupne viacero najprv nájomcov, neskôr majiteľov: prvý dnes ešte známeho mena bol Jozef Weber (*1857-†1898). Po ňom známejší Matejka mal aj stolárstvo a zaoberal sa stavbou mlynov. Vyučili sa u neho Tomáš Dorušinec a Ján Koteš. Technickým rozvojom nahradili kamenné žarnovy kovové valcové mlyny. Matejka aj ten svoj v roku 1914 prestaval na valcový - mlynica dnes prebudovaná je obytný dom č. 213.

pokračovanie na str. 11

Spoločenská kronika

Noví občiankovia

Marek SAMUHEL č. 172
Nela JINDŘICHOVÁ č. 353
Samuel LAŠŠO č. 226
Agáta PADYŠÁKOVÁ č. 703
Juliana KROULÍKOVÁ č. 331
Michael ŠKROVÁNEK č. 182

Blahoželáme

Životného jubilea sa dožívajú

50 rokov

Anna BAJZÍKOVÁ č. 637
Emília VLKOVIČOVÁ č. 374
Pavol MARČEK č. 71
Jana BAJZÍKOVÁ č. 360
Dana PÚČEKOVÁ č. 459

60 rokov

Rudolf KAZÍK č. 281
Štefan KOHÚT č. 453
Jozef HORŇÁK č. 638
Jozef MALO č. 503
Helena KAZÍKOVÁ č. 392
Martin MARIENKA č. 145

70 rokov

Anna MATUŠČINOVÁ č. 425
Helena KRIŠTOFÍKOVÁ č. 135

Irena HORŇÁKOVÁ č. 45
Jozef MARČEK č. 611

75 rokov

Alojz MARČEK č. 383
Ludmila MELIŠOVÁ č. 155

80 rokov

Milan HOLLÝ č. 222

90 rokov

Blažej MARČEK č. 88

91 rokov

Štefan TINKA č. 253

93 rokov

Františka HOMOLOVÁ č. 14

Navždy nás opustili

vo veku 49 rokov
Peter TROKAN č. 588
vo veku 80 rokov
Gašpar ŠKROVÁNEK č. 573
vo veku 79 rokov
Július BIELIK č. 245
vo veku 98 rokov
Helena KAZÍKOVÁ č. 265
vo veku 76 rokov
Michal TAŠÁR č. 106
vo veku 94 rokov
Anna MARČEKOVÁ č. 332
vo veku 75 rokov
Alžbeta PORUBČANOVÁ č. 615

Paľo Kijác Ó, ty mládež naša! (1955)

V mladosti je tvoja sila,
si jak lesná víla.

Budže mi mocná a zdravá
a dobre sa maj,
slobodienku svätú
dobre si háj.

Keď nás ty opustiš,
spustne aj krajina,
akoby si striasol
zeleň z rozmarína.

Kde sa vám ukáže
vienok z rozmarína,
to vienok nie je,
to rúča Marína.

Kde sa len pozriete,
všade láska iná,
tu je bozk od vlasti
a tam zas od Martina.

Či už vy veríte
tejto našej mladi?
Tak ona rozkvitá
jak ovocné sady.

Vyhlásili sme boj čiernym skládkam

Pekné počasie prilákalo 11. apríla 2015 asi 120 dobrovoľníkov rôznych vekových kategórií na akciu pod názvom "Chceme čistou prírodu", ktorú vyhlásila obec Omšenie. Bolo veľmi lichotivé vidieť obyvateľov, ako sú odhodlaní popasovať sa s odpadkami znečisťujúcimi okolitú prírodu. Mnohí prišli aj s dopravnými prostriedkami, na ktorých do údolia zväzali vyzbieraný odpad.

Omšenie - aj keď má dve prírodné rezervácie (Žihľavník a Omšenskú Babu) a jednu prírodnú pamiatku (Lánce) - je žiaľ stále viac a viac zahltené čiernymi skládkami. Popri turistických chodníkoch sa pod lesom namiesto kvetov "hrdo vypínajú" PET fľaše, plechovky, rozbité kusy skla, staré drôtené pletivo, káble, pneumatiky, nárazníky z automobilov, PVC vrecia s igelitovými plachtami používanými v poľnohospodárstve, ale i nábytok a televízory... I keď objem nazbieraného odpadu zo soboty 11. apríla bol približne 3 500 až 4 000 kilogramov, všetok sa

za jeden deň zlikvidovať nepodarilo.

Situácia je z roka na rok horšia, k čomu prispieva aj súčasný preferovaný životný štýl, orientovaný na spotrebu, konzum, majetníctvo a vlastné pohodlie...

Na jeseň pripravuje obec pokračovanie čistenia prírody pod názvom "Jesenné upratovanie chotára" dúfajúc, že bude mať podobný úspech ako tá z 11. apríla 2015.

Marcela Malová

Pomáhali aj najmenší

pokračovanie zo str. 10

Postavil pílu tzv. valašku (píla s jedným listom, so zvislým pohybom, nie gater; píly "jednošky" bývali aj na vodorovný horizontálny pohyb). V záhrade postavil reštauráciu a kolkáreň, cez Stráň hostovský chodník. Reštauráciu nazval "Ružový mlyn". Asi počas 1. svetovej vojny bol aj richtárom obce.

Zo spomenutého vidno, že bol podnikavý. Po vojne (1914 až 1918) v Omšeni všetko predal, do Trenčína presťahoval aj svoje podnikateľské plány na väčšiu firmu, otvoril si zámočnícku dielňu, ale československá republika Slovákom nepriala - veľavravná o tom je mohutná vlna vystahovalectva. Ako mnoho iných, aj pán Matejka skrachoval. Pri náhodnom stretnutí so známymi priznával: "Keď chce Pán Boh človeka potrestať, zoberie mu zdravý rozum: človek sa zle rozhodne, to je môj prípad ..."

Nasledovalo niekoľko majiteľov: Kučera, Zuščína, Magul, Černický Ján a Mikoláš (Mikuláš). Černický, asi bratrance, kúpou majetok rozdelili a následne taký po čase predali.

Pokračovanie nabudúce.

Augustín Baláž

Komunálny odpad a triedenie odpadov

Odpady sa v súčasnej dobe stávajú veľkým problémom. Produkujú sa takmer vo všetkých oblastiach života a ich zber a zneškodňovanie má priamy dopad na kvalitu životného prostredia. Keď niekto povie, že nemá žiadny odpad, nie je to pravda, pretože do odpadov sa nepočíta len to, čo občan vhodí do nádoby na KO. Zahŕňajú sa tu aj odpady z cintorína, objemný odpad, odpad z čistenia ulíc, triedený zber, likvidácia divokých skládok a pod.

Odpady vznikajúce pri bezprostrednom výkone činnosti tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa si zabezpečuje FO - podnikateľ a PO na vlastné náklady.

V prípade, že v nádobe na KO bude umiestnený odpad, ktorý tam nepatrí resp. na ktorý obec zabezpečuje triedenie alebo nádoba resp. stanovište nebudú prístupné (zaparkované autá, nezjazdná alebo neprístupná príjazdová komunikácia pre komunálne vozidlo, konáre stromov a pod.) nádoba nebude vyprázdnená!

Zvláštny dôraz pri nakladaní s odpadmi je potrebné klásť na nebezpečné odpady.

V obci môže vykonávať zber komunálneho a vytriedeného odpadu len osoba alebo organizácia, ktorá má s obcou uzatvorenú zmluvu.

Ako triediť zložky komunálneho odpadu?

- **PAPIER** sa zbiera po vyhlásení v miestnom rozlase 4 - 6 krát do roka na dvoch zberných miestach.

Čo tam patrí: kancelársky papier, noviny a časopisy, zošity, knihy

Papier musí byť zabalený do balíkov a previazaný povrazom.

Čo tam nepatrí: znečistený a mokrý papier (napr. obalový papier z mäsa, rýb, mlieka),

hygienické vložky, papierové plienky, iné prímеси (tieto zložky patria do zmesového komunálneho odpadu)

- **OBALY Z PLASTOV, PET fľaše** - zbierajú sa do modrých vriec. Vrečia sa zväžajú spravidla každý mesiac od rodinných domov. Zber je vyhlásený miestnym rozhlasom.

Čo tam patrí:

PET fľaše: fľaše od nealko nápojov, vína, sirupov

HDPE fľaše: fľaše od saponátov, šampónov, aviváže, mydiel, destilovanej vody, pleťovej vody a pod.

PP fľaše: fľaše od citrónovej šťavy a iné, označené ako PP

Fólia: číra aj farebná, hladká, zmršťovacia aj bublinková neznečistená, fľaše od jedlých olejov

Čo tam nepatrí: fľaše od motorových olejov, chemikálií - postrekov, od lepidiel, farieb a riedidiel, linoleum, PVC podlahovina, sáčky od mlieka, kelímky od smotany, jogurtu, masla a pod. (Tieto zložky patria do zmesového komunálneho odpadu) Plasty sa zbierajú do modrých plastových vriec.

- **SKLO** - obaly zo skla - kontajnery na sklo sú rozmiestnené po celej obci - 25 ks. Žiadame občanov, aby neukladali sklo vedľa kontajnerov, ale ho vhadzovali ihneď do kontajnerov. Na tabuľové sklo je pri predajni JEDNOTA č.d. 161 a 340 kontajner upravený na vhadzovanie tabuľového skla.

Čo tam patrí: fľaše vyprázdnené, vyčistené - bez uzáveru, obalové sklo, fľaše od vína, alkoholu a iných nápojov, fľaše od zavaranín a kečupu

Čo tam nepatrí: porcelán, keramika, zrkadlá, žiarovky, žiarivky, iné prímеси (Tieto zložky patria do zmesového komunálneho odpadu)

- **ELEKTROODPADY, AUTOBATÉRIE** - zber sa uskutočňuje po vyhlásení miestnym rozhlasom minimálne 2 krát do roka.

- **TEXTIL** - na oblečenie, odevy, kabáty, vetrovky, obuv, obliečky, plachty, podušky a pod. je možné využiť kontajner

umiestnený na moste pri predajni textilu MIKA. Kontajner je 1 x za tri týždne vyprázdňovaný. Do kontajnera je možné vhadzovať oblečenie, textil a obuv zviazané do balíčkov. Okrem toho sa organizuje zberka použitého textilu.

Čo tam patrí: textil, rôzne ošatenie, topánky (musia byť zviazané, aby sa páry nestratili), plyšové a textilné hračky, podušky a pod.

Čo tam nepatrí: mokré a znečistené ošatenie a textil, iný odpad

- **ŽIARIVKY** - kontajner pri vstupe na poštu

Čo tam patrí: kompaktné úsporné žiarivky, výbojky, LED svetelné zdroje

- **PNEUMATIKY** z osobných áut bez diskov - je možné priniesť ku skladu obce

Čo tam patrí: pneumatiky z osobných automobilov!!!

Čo tam nepatrí: pneumatiky z nákladných automobilov, traktorov a pod.

- **KOVY** - zber je vyhlásený miestnym rozhlasom.

- **BIOLOGICKÝ ODPAD** - občania prevažne tento odpad kompostujú vo vlastných kompostoviskách zriadených pri rodinných domoch a chatách. Podporou domáceho kompostovania obci nevznikajú ďalšie náklady súvisiace s odvozom bioodpadu z domácností. Odpad zo záhrady zostáva tam, kde vznikol.

Odpad z cintorína - za cintorínom sú umiestnené dva kontajnery na odpad z cintorína. Do tohto kontajnera patria **len odpady z hrobov a cintorína**. Náhrobné kamene a náhrobné dosky si musí každý zlikvidovať na vlastné náklady, alebo si odvoz dohodnúť s firmou, ktorá vykonáva kamenárske práce.

- **OBJEMNÝ ODPAD** sa zbiera minimálne 2 x do roka a ohlasuje sa miestnym rozhlasom.

- **ODPAD ZO STAVIEB** - z rekonštrukcie rodinných domov, výmeny strešnej krytiny a pod. je občan povinný likvidovať na vlastné náklady na skládke odpadov. Občania musia na požiadanie obce predložiť **doklad o uložení na povolenú skládku odpadov**. Najbližšia povolená skládka odpadov je v Dežericiach.

Upozorňujeme občanov, aby odpady dôsledne triedili, pretože za separovanie odpadu môžeme dostať finančné príspevky len vtedy, keď medzi jednotlivými zložkami vytriedeného odpadu nebudú nežiadúce zložky.

Krídlatka nás obklopuje, alebo už ohrozuje?

Je to vytrvalá bylina, ktorá má svoj pôvod vo východnej Ázii, odkiaľ sa vďaka svojmu dekoratívne vzhľadu dostala do Európy a pestovala sa ako okrasná rastlina v parkoch a záhradách. Vďaka esteticky pôsobiacim kvetom sa pohánkovec, ako tiež krídlatku nazývame, stal veľmi oblúbenou rastlinou viktoriánskych záhrad. Čoskoro sa však rozšírila aj mimo svojich okrasných stanovísk a začala sa meniť na veľmi agresívny druh, ktorý u nás nemá prirodzených nepriateľov a preto je jeho šírenie v podstate nekontrolovateľné.

Krídlatka sa v hojnom množstve vyskytuje aj v našej obci, kde bola pôvodne vysadená v 40. rokoch mi-

nulého storočia ako medonosná rastlina. Postupne však vytlača a poškodzuje pôvodné spoločenstvá zhoršovaním ich svetelných podmienok a zmenami v pôdných podmienkach (produkciami allelochemikálií). V porovnaní s pôvodnou vegetáciou sa pôdy porastené krídlatkou vyznačujú vyšším obsahom niektorých chemických prvkov (draslík, mangán), zvýšeným obsahom organickej zložky, vody a živín a znížením pôdnej hustoty. Mohutný rast podzemkov a výhonkov krídlatky môže nielen narušiť základy budov, múry, chodníky, odvodňovacie systémy a pod., ale čoskoro môže zaútočiť aj na naše chránené územia.

!!!! UPOZORNENIE !!!!

Obec Omšenie v zmysle § 7 b ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov upozorňuje vlastníkov, správcov alebo užívateľov pozemkov, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce, na povinnosť odstraňovať invázne druhy rastlín zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu. Za účelom splnenia si vyššie uvedenej povinnosti

vlastníkov pozemkov je potrebné udržiavať pozemok spôsobom mechanickým (napr. kosenie a mulčovanie, vykopávanie, vytrhávanie a pod.), chemickým alebo kombinovaným spôsobom.

Vlastník nehnuteľnosti, bez ohľadu na to, či nehnuteľnosť je alebo nie je oplotená, je povinný odstraňovať burinu počas celého vegetačného obdobia a zabezpečiť kosenie pozemku.

-rd-

Naša púť do Izraela

Je lepšie raz vidieť ako stokrát počuť. Toto príslovie obzvlášť platí pri návšteve Svätej zeme - lebo každý kresťan živej viery má túžbu vidieť, počuť, prejsť nohami po Svätej zemi a byť na miestach, kde sa pred 2000 rokmi narodil, žil, odovzdával svoje učenie, konal zázraky, zomrel na kríži, vstal z mŕtvych a vystúpil na nebesia Pán Ježiš Kristus.

Túto možnosť využilo 54 pútnikov prevažne z našej farnosti. V dňoch 8. - 16. apríla 2015 sa zúčastnili farskej púte, ktorú pri príležitosti životného jubilea usporiadal náš vdp. Miroslav Lysičan. Počas týchto dní sme vďaka CK Awertravel, ale hlavne vynikajúcemu duchovnému sprievodcovi - otcovi Mariánovi Ondrejčkovi mohli navštíviť významné miesta ako sú Betlehem, Jeruzalem, Nazaret, Kána Galilejská, Ein Karem, Qumrán, Mŕtve more, Jericho, Haifu, Kafarnaum, Tabghu, horu Tábor, horu Blahoslavenstiev a iné významné miesta.

Svätá zem je plná prekvapení. Hoci by sa zdala notoricky známa, každá časť tejto zeme ukrýva v sebe historické, kultúrne, náboženské i prírodné poklady.

Do Betlehema prifahuje pútnikov chrám i segregačná bariéra. Chrám narodenia Pána je miestom posvätným, miestom, ktoré zasiahne každého pútnika - ten moment, keď sa mohol dotknúť hviezdy symbolizu-

júcej miesto narodenia Pána Ježiša Krista. Druhé nie je kostol ani historická budova, ale má veľa mien - napr. bezpečnostná bariéra, separačná, okupačná, segregačná. Oddeluje Izrael od Palestíny. Múr z Palestínskej strany je pokrytý maľbami, nápismi v rôznych jazykoch, ktoré tu zanechali umelci alebo aktivisti z celého sveta. Jeruzalem je magnetom mnohých veriacich a pútnikov. Kresťania, židia a moslimovia sú priťahovaní magickou silou tisícročnej histórie. Tri denominácie, tri významné miesta. Múr nárekov, Chrám Božieho hrobu a Chrámova hora s mešitou al-Aksá. Pre nás kresťanov je vidieť Chrám Božieho hrobu, či sa prejsť po krížovej ceste ("Via Dolorosa"), alebo byť na mieste, kde Pán Ježiš na Kvetnú nedeľu vstúpil do Jeruzalema - v Betfage na Olivovej hore. Z Olivovej hory je pre pútnika prekrásnym výhľad na staré mesto, údolie Cedronu, židovský i moslimský cintorín.

Nazaret, mesto v ktorom žijú v mieri Arabi, kresťania i židia. Mesto, kde je veľa pamiatok na biblické časy, život Ježiša Krista aj Madony s Ježišom v náručí. Najvýznamnejšia pamiatka - bazilika Zvestovania je postavená na mieste, kde archanjel Gabriel zvestoval Panne Márii, že počne a porodí Mesiáša.

Kána Galilejská, miesto prvého zázraku - premenenia vody na víno na svadobnej hostine. Na tomto mieste si

mali možnosť obnoviť manželia svoje manželské sľuby. Pri rieke Jordán, na mieste, kde Ján pokrstil Pána Ježiša, sme si všetci obnovili krstné sľuby.

Dalo by sa o Svätej zemi veľa písať a ešte oveľa viac v nej vidieť. Každému, kto má alebo bude mať možnosť želáme, aby tieto miesta mohol navštíviť aspoň jeden

krát v živote.

Na záver by som chcela v mene pútnikov poďakovať nášmu pánovi farárovi Miroslavovi Lysičanovi, vdp. Michalovi Laššovi a vdp. Mariánovi Ondrejčkovi za to, že sme mohli spoločne s radosťou na našej púti prežívať nezabudnuteľné momenty.

Zdena Marčeková

Knižnica informuje ...

Obecná knižnica už po siedmykrát od roku 2008 získala finančnú dotáciu z Ministerstva kultúry SR a to na základe predloženého projektu "**Viac kníh - viac čitateľov - väčšia spokojnosť**" vo výške 800 Eur, so spolufinancovaním obce 150 Eur. Cieľom tohto projektu je dosiahnutie stabilnej činnosti knižnice a spokojnosti stálych čitateľov, čo je však možné iba za predpokladu nákupu knižných novínok. Za tieto financie možno zakúpiť priemerne 160 kníh.

Pevne verím, že v budúcnosti obec na nákup kvalitnej literatúry vynaloží viac finančných prostriedkov - lebo každá zakúpená kniha obohatí knižnicu a priláka i nových čitateľov.

Ponuka knižných novínok, zakúpených s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky:

Náučná literatúra: Najedzte sa do štihlosti 1, 2

250 receptov pre zdravie a prevenciu

Objav svoju hodnotu

Dobrá správa na každý deň

Láska, manželstvo a spravodlivosť z viery

Päť Tibetanov - cvičenie pre zdravie a energiu

Pre dospelých:

historické romány: Láska v plameňoch - príbeh z Austrálie

V posteli starého mládenca

Rytierova češ

zo súčasnosti:

City bokom

Iba nádej nestačí

Nikdy nehovor navždy

Džínsový denník Lukášovými očami

Môj nevlastný brat

Kto miluje, vyhráva

Zbohom nevinnosť

Pre deti a mládež: Detektív Zack

Tajomstvo jaskyne

Objavujeme povolania - 250 možností

výberu povolania

Ilustrovaný anglicko-slovenský slovník

Nočná mora grázlika Gaba

Grázlik Gabo a príšerná pestúnka

Lepší otec v hrsti ako kamoš na streche

Noc veľkej medvedice

Bližšie informácie o knižných novinkách získate v obecnej knižnici. Tešíme sa na Vašu návštevu.

Margita Púčeková

Šport na škole

Dňa 10.12.2014 usporiadala MAS (Miestna akčná skupina) mikroregiónu Teplička florbalový turnaj za účasti prihlásených družstiev chlapcov a dievčat základných škôl v mikroregióne a to: ZŠ s MŠ Omšenie, ZŠ s MŠ Dolná Poruba, ZŠ Andreja Bagara Trenčianske Teplice a SŠG Trenčianske Teplice.

Po nástupe družstiev turnaj otvorili a prítomných privítali starosta obce Jozef Marček, manažér MAS Daniel Pavlačka a riaditeľka ZŠ s MŠ Omšenie PaedDr. Alena Marčeková. Organizáciu turnaja, rozlosovanie a rozhodcovskú činnosť zabezpečoval Mgr. Milan Koža. Po vylosovaní a vytvorení rozpisu zápasov začal samotný turnaj, kde sa v poradí zápasov striedali dievčatá a chlapci.

Turnaj mal veľmi dobrú športovú úroveň a k výbornej atmosfére prispeli i samotní hráči a hráčky, ktorí dali do zápasov všetko svoje majstrovstvo. Rodili sa zaujímavé výsledky. Naše družstvá chlapcov a dievčat obsadili zhodne 2. miesto.

Na záver turnaja boli víťazi ohodnotení diplomami, pohármi a vecnými cenami. Manažér MAS Daniel Pavlačka poďakoval prítomným za účasť, učiteľkám a učiteľom za pomoc pri organizovaní turnaja a vyslovil želanie všetkých k účasti aj na budúci rok.

Dňa 13.2.2015 sa družstvo našich chlapcov zúčastnilo na Valentínskom florbalovom turnaji, ktorý usporiadala SOŠ letecko-technická v Trenčíne pri príležitosti Dňa otvorených dverí. I keď chlapcom nemožno uprieť snahu o dosiahnutie výborného výsledku, opäť (ako v predošlých turnajoch) z toho bolo 2. miesto. I napriek tomu je to pred záverečným turnajom (ktorým bude veľkonočný turnaj OMŠENIE 2015) v tomto škol. roku dobrý výsledok.

Dňa 27.3.2015 sa družstvo našich dievčat zúčastnilo semifinále kola okresnej súťaže v malom futbale JEDNOTA Cup 2015. Keďže nepriaznivé podmienky neumožnili odhrať zápasy vonku, hralo sa v telocvični VII ZŠ Hodžova TN. Ďalšími účastníkmi bolo družstvo domácich dievčat a družstvo ZŠ M. Rešetku H. Súča. Z tohto semifinále postupovali družstvá na prvých dvoch miestach a našim dievčatám sa to podarilo z prvého miesta.

Za účasti 6 družstiev sa 1. apríla uskutočnil v Športovej hale Omšenie už XIII. ročník medzinárodného turnaja vo florbale chlapcov a dievčat - OMŠENIE 2015.

Účastníci:

ZŠ Vsetín Luh (ČR) - chlapci

ZŠ Hošťalková (ČR) - chlapci

ZŠ A. Bagara Trenč. Teplice - chlapci a dievčatá

ZŠ s MŠ Omšenie 629 - chlapci a dievčatá

Účastníkov privítal a turnaj slávnostne otvoril starosta obce - Mgr. A. Marček. K prítomným sa ešte prihovorili PaedDr. A. Marčeková (riad. školy) a M. Pšenčíková (zást. primátora mesta Trenčianske Teplice). A potom sa už začali súboje družstiev na ihrisku. Nad zdarným priebehom celej akcie dohliadal jej športový riaditeľ - Mgr. M. Koža. Pomáhali mu aj dievčatá 9. triedy a najmä dvojica kvalifikovaných rozhodcov z 1. FBC Trenčín.

Kým v začiatkoch turnajov sme boli v úlohe žiakov, v súčasnosti sa už sily vyrovnali a v kategórii dievčat dokonca naše družstvá dominujú. To sa aj prejavilo na ihrisku a vo výsledkoch. Kým u dievčat bol jednoznačný víťaz - ZŠ s MŠ Omšenie, u chlapcov až rozdielové skóre rozhodlo o konečnom poradí. Z víťazstva sa tešili chlapci zo Vsetína a nebyť zbabraného úvodného zápasu, mohli to byť aj naši chlapci. Treba ich ale pochváliť za výkon v ďalšom priebehu.

Turnaj mal i spoločenskú časť, kde sa v jeho priebehu stretli riaditelia škôl i vedúci družstiev a diskutovali o spoločných otázkach.

Na záver boli starostom obce a riaditeľkou školy rozdane

pekné ceny. Tu treba poďakovať Miestnej akčnej skupine mikroregiónu Teplička, starostovi obce a f. Repiský za ich zabezpečenie.

Už teraz sa tešíme na stretnutie v ďalšom ročníku tejto tradičnej súťaže, ktorá sa uskutoční o rok vo Vsetíne.

Dňa 10.4.2015 sa družstvo našich dievčat v značne oslabenej zostave zúčastnilo okresného kola súťaže v malom futbale - JEDNOTA Cup 2015.

Súpermi im boli ďalšie štyri družstvá. I napriek veľkej snahe a úsiliu dievčat to bolo "len" druhé

miesto; k postupu na kraj im chýbal len jeden gól.

Dňa 17.4.2015 sa družstvo našich dievčat zúčastnilo 2. kola súťaže Coca-Cola Cup vo veľkom futbale. V nadväznosti na úspešné vystúpenie v malom futbale (2. miesto v okrese) sa očakávalo dobré umiestnenie i v tomto turnaji. Dievčatá nesklamali a dosiahli pre našu školu historický úspech - postupom do 3. (krajského) kola, v ktorom zostali už len štyri družstvá nášho kraja. Po výbornom vystúpení dievčat v krajskom kole vo florbale je to ďalší výrazný úspech na úrovni kraja. Prípadným víťazstvom v 3. kole by si už zabezpečili postup medzi posledných osem družstiev na Slovensku!

Predposlednou zo série športových súťaží, na ktorých sa v tomto školskom roku naša škola zúčastnila, bola súťaž Coca-Cola Cup 2015 vo veľkom futbale starších dievčat a následné krajské finále. Účasť v ňom si vybojovali najlepšie 4 družstvá nášho kraja. Turnaj sa uskutočnil 15.5.2015 na futbalovom ihrisku TJ Zihľavník Omšenie. Treba pripomenúť, že tak ďaleko sa v tejto súťaži družstvo našej školy ešte nedostalo: o to viac si treba tento výsledok vážiť. K úspešnému priebehu prispel i výbor TJ a vedenie školy, za čo im patrí poďakovanie. I napriek domácejmu prostrediu a snahe dievčat o najlepší výsledok z toho bolo napokon 3. miesto.

Do celoslovenského finále prekvapujúco postúpilo družstvo z Pružiny, ktoré porazilo i niekoľkonásobného účastníka celoslovenského finále - ZŠ Klátova Nová Ves. Za vystúpenie našich dievčat treba poďakovať a pripomenúť, že tento istý kolektív obsadil v krajskom kole vo florbale 2. miesto. To svedčí o ich športových schopnostiach a zatiaľ najväčšom športovom výsledku v bohatej histórii športu na našej škole. Neúčasť družstva z Bošáče značne ovplyvnila výsledky turnaja najmä tým, že naše a družstvo z Klátovej Novej Vsi nastupovali na druhé stretnutie bezprostredne po prvom, čo bolo cítiť na pohybe hráčov a z čoho víťazné družstvo profitovalo.

Dňa 10.6.2015 čaká ešte družstvo našich dievčat ich posledné vystúpenie v tomto školskom roku - Okresné finále vo veľkom futbale. Turnaj sa uskutoční na ihrisku majstra SR - AS Trenčín. Verím, že tak ako priniesol úspech domácim futbalistom, tak sa budú tešiť z víťazstva i naše dievčatá. O výsledku sa dozvieme v ďalšom čísle ON.

Pred odchodom zo školy by som na záver chcel poďakovať všetkým žiakom školy, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na jej športových úspechoch a zaželať všetkým veľa radosti z pohybu a dobrého zdravia ním podporovaného. Pociť úspechu je nielen dosiahnuté umiestnenie, ale aj pocit, že som spravil niečo pre seba, reprezentáciu školy a obce. Nech pohľad na čelnú stenu vo vestibule školy je peknou spomienkou na dosiahnuté víťazstvá a cieľom pre ďalšie generácie žiakov podieľať sa na ich zveľadovaní.

nalimko

OMŠENSKÉ NOVINY: Občiansky štvrťročník, vydáva Obec Omšenie, IČO 00 311 880.

Redakčná rada: Predsedníčka redakčnej rady: Marcela Malová, Šéfredaktor: Mgr. Martin Malo, Členovia: Lubica Malová, Mária Škrovánková, Helena Matuščinová.

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obec Omšenie, 914 43 Omšenie 330 E-mail: omsenskenoviny@gmail.com EV 3209/09 ISSN 1339-3197

Budúca uzávierka Omšenských novín 5.IX.2015 Náklad 500 ks Grafická úprava a tlač EXPRESTLAČ - Sedmerovec.

Redakcia nezodpovedá za obsah dodaných článkov.

TLAČIARENSKÝ ŠKRIATOK MOŽNÝ.